Dosarul nr.4r-4877/24
4-21159977-02-4r-14112024

D E C I Z I E

30 ianuarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele completului, judecător Spoială Alexandru
judecători Chiroșca Igor
Proca Mihail

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-584/2022 din 15 iulie 2024.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 07 octombrie 2021, agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 015678, prin care persoana juridică SRL"Lagmar-Impex", a fost sancționată cu amendă în mărime totală, prin cumul de contravenții, de 800 (opt sute) unități convenționale, echivalent a 40 000 lei pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. 109 alin. (1), art. 113 alin. (3), 122 alin.(2) și art.156 din Codul contravențional, fiind reținut în sarcina acestuia următoarele:

2. La data de 07 octombrie 2021, ora 13.00, făptuitorul, în comuna Stăuceni, mun.Chișinău, pe terenurile cu nr. cadastrale: ***** contrar procesului-verbal de control nr. PV-IPM-202101946 din 09.09.2021 și conform fotografiilor digitale, efectuate la fața locului, efectuate aparatul foto de model CANONPOWER SHOT2600 din dotarea IPM, a fost stabilit, că persoana juridică SRL"Lagmar-Impex", a comis tăierea ilegală a 41 arbori foioși, menționați în fișa nr.1 din 24.08.2021, s-a admis încălcarea regimului de protecție a apelor, prin terasarea neautorizată a solului în zonele vulnerabile a râulețului Hulboaca, efectuarea neautorizată a astupării luncilor și brațelor uzate a râului, a lucrărilor de regularizare

râuleţului Hulboaca, cu executarea acestor lucrări fără obținerea deciziei agenției Mediului, pe faptul evaluării impactului asupra mediului la nivel național la activitatea planificată ”Protecția teritoriului adiacent râuleţului Hulboaca împotriva inundațiilor, reamplasarea barajului lacului antiviitură Ceucari”, prejudiciu cauzat Spațiilor Verzi, calculat conform Ordinului MERN nr.34/2008 (Monitor Oficial nr.186 din 14.10.2008), - în sumă de 125 580 lei. În așa fel, au fost încălcate art.13 și art.14 din Legea nr.440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, art. 7 alin.(3) din Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică de stat, art. 40 din Legea nr. 515/1993 privind protecția mediului înconjurător înconjurător și art. 26 din Legea nr. 239/2007 privind regnul vegetal, art. 13 din Legea nr. 59/1999 cu privire la Spațiile Verzi a localităților urbane și rurale și art. 7 (3) din Legea privind evaluarea impactului asupra mediului.

3. În aceeași zi, adică, 07.10.2021 a fost emisă decizia nr. 01-22/04 de sancționare, fiind dispusă suspendă dreptul de a efectua careva lucrări de natură să modifice starea mediului, care reprezintă folosirea neautorizată/nerațională a resurselor naturale (sol și vegetație) de pe terenurile cu numere cadastrale: *****, amplasate în com.Stăuceni, mun.Chișinău, până la obținerea tuturor actelor necesare pentru activitățile desfășurate, prevăzute de Nomenclatorul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, inclusiv până la expunerea Agenției de Mediu pe faptul evaluării impactului asupra mediului la nivel național la activitatea planificată „Protecția teritoriului adiacent râuleţului Hulbocica împotriva inundațiilor. Reamplasarea barajului lacului antiviitură Ceucari”.

4. La rândul său, persoana juridică, prin intermediului apărătorului, la data de 25 octombrie 2021, a depus prezenta contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 015678 din 07 octombrie 2021, solicitând declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție și, respectiv, a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.

5. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-584/2022 din 15 iulie 2024, a fost hotărât: 1) Se admite contestaţia depusă de avocatul Dorel Rusu, ce acționează în interesele persoanei juridice SRL ”Lagmar-Impex”, IDNO ***** și susținută de apărătorul Mihai Balaban, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 015678 din 07 octombrie 2021, încheiat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului în baza art. 109 alin. (1), art. 113 alin. (3), 122 alin.(2) și art.156 din Codul contravențional, cât și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. 2) Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 015678 din 07 octombrie 2021, încheiat de către Inspectoratul pentru

Protecția Mediului, care cuprinde inclusiv decizia de sancționare sub formă de amendă în mărime totală de 800 (opt sute) unități convenționale, pentru comiterea contravențiilor prevăzute de în baza art.109 alin. (1), art.113 alin.(3), art.122 alin.(2) și art.156 din Codul contravențional. 3) Încetează procesul contravențional pornit în privința SRL ”Lagmar-Impex”, pentru săvârșirea faptelor contravenționale prevăzute de art.109 alin.(1), art.113 alin.(3), art.122 alin.(2) și art.156 din Codul contravențional, pe temeiurile la art.461 alin.(2) coroborat cu art.445 alin.(2) din Codul contravențional.

6. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator a depus recurs prin care solicită casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-584/2022 din 15 iulie 2024, cu dispunerea rejudecării în primă instanță.

7. Conform art.471 alin.1-2 Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. Participanții au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională a fost examinată în lipsa părților, în procedură scrisă.

8. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul urmează a fi admis, conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.2 lit. c) din Codul contravențional, cu casarea în totalitate a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță.

9. Colegiul penal reiterează că, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

10. De asemenea, Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu prevederilor art.458 Codul contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanţa de judecată urma să soluţioneze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, în a cărei privinţă a fost pornit procesul

contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărîrii emise.

11. În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) Codul contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

12. Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

13. În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

14. Conform prevederilor art.442 alin.(1) Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui. Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

15. Reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că, la 07 octombrie 2021, agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 015678, prin care persoana juridică SRL”Lagmar-Impex”, a fost sancționată cu amendă în mărime totală, prin cumul de contravenții, de 800 (opt sute) unități convenționale, echivalent a 40 000 lei pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. 109 alin. (1), art. 113 alin. (3), 122 alin.(2) și art.156 din Codul contravențional, fiind reținut în sarcina acestuia următoarele: La data de 07 octombrie 2021, ora 13.00, făptuitorul, în comuna

Stăuceni, mun.Chișinău, pe terenurile cu nr. cadastrale: ***** contrar procesului-verbal de control nr. PV-IPM-202101946 din 09.09.2021 și conform fotografiilor digitale, efectuate la fața locului, efectuate aparatul foto de model CANONPOWER SHOT2600 din dotarea IPM, a fost stabilit, că persoana juridică SRL"Lagmar-Impex", a comis tăierea ilegală a 41 arbori foioși, menționați în fișa nr.1 din 24.08.2021, s-a admis încălcarea regimului de protecție a apelor, prin terasarea neautorizată a solului în zonele vulnerabile a râulețului Hulboaca, efectuarea neautorizată a astupării luncilor și brațelor uzate a râului, a lucrărilor de regularizare râulețului Hulboaca, cu executarea acestor lucrări fără obținerea deciziei agenției Mediului, pe faptul evaluării impactului asupra mediului la nivel național la activitatea planificată "Protecția teritoriului adiacent râulețului Hulboaca împotriva inundațiilor, reamplasarea barajului lacului antiviitură Ceucari", prejudiciu cauzat Spațiilor Verzi, calculat conform Ordinului MERN nr.34/2008 (Monitor Oficial nr.186 din 14.10.2008), - în sumă de 125 580 lei. În așa fel, au fost încălcate art.13 și art.14 din Legea nr.440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, art. 7 alin.(3) din Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică de stat, art. 40 din Legea nr. 515/1993 privind protecția mediului înconjurător înconjurător și art. 26 din Legea nr. 239/2007 privind regnul vegetal, art. 13 din Legea nr. 59/1999 cu privire la Spațiile Verzi a localităților urbane și rurale și art. 7 (3) din Legea privind evaluarea impactului asupra mediului.

16. În aceeași zi, adică, 07.10.2021 a fost emisă decizia nr. 01-22/04 de sancționare, fiind dispusă suspendă dreptul de a efectua careva lucrări de natură să modifice starea mediului, care reprezintă folosirea neautorizată/nerațională a resurselor naturale (sol și vegetație) de pe terenurile cu numere cadastrale: *****, amplasate în com.Stăuceni, mun.Chișinău, până la obținerea tuturor actelor necesare pentru activitățile desfășurate, prevăzute de Nomenclatorul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, inclusiv până la expunerea Agenției de Mediu pe faptul evaluării impactului asupra mediului la nivel național la activitatea planificată „Protecția teritoriului adiacent râulețului Hulbocica împotriva inundațiilor. Reamplasarea barajului lacului antiviitură Ceucari".

17. La rândul său, persoana juridică, prin intermediului apărătorului, la data de 25 octombrie 2021, a depus prezenta contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 015678 din 07 octombrie 2021, solicitând declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție și, respectiv, a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.

18. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-584/2022 din 15 iulie 2024, a fost hotărât: 1) Se admite contestaţia depusă de avocatul Dorel Rusu, ce acționează în interesele persoanei juridice SRL ”Lagmar-Impex”, IDNO ***** și susținută de apărătorul Mihai Balaban, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 015678 din 07 octombrie 2021, încheiat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului în baza art. 109 alin. (1), art. 113 alin. (3), 122 alin.(2) și art.156 din Codul contravențional, cât și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. 2) Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 015678 din 07 octombrie 2021, încheiat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, care cuprinde inclusiv decizia de sancționare sub formă de amendă în mărime totală de 800 (opt sute) unități convenționale, pentru comiterea contravențiilor prevăzute de în baza art.109 alin. (1), art.113 alin.(3), art.122 alin.(2) și art.156 din Codul contravențional. 3) Încetează procesul contravențional pornit în privința SRL ”Lagmar-Impex”, pentru săvârșirea faptelor contravenționale prevăzute de art.109 alin.(1), art.113 alin.(3), art.122 alin.(2) și art.156 din Codul contravențional, pe temeiurile la art.461 alin.(2) coroborat cu art.445 alin.(2) din Codul contravențional.

19. Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu încălcarea prevederilor art.443 alin.(9) și art.44 alin.(2) Codul contravențional, a constată nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție și a încetat procesul contravențional, intentat în privința SRL ,,Lagmar-Impex”, dat fiind faptul că agentul constatator a omis să se conformeze cadrului legal, iar în asemenea împrejurări, instanța de judecată a procedat la declararea nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

20. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

21. Colegiul notează că prin prisma prevederilor ce guvernează spețа dedusă judecății reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

22. Instanța de recurs menționează că, contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

23. Colegiul relevă că, potrivit prevederilor art.445 Codul contravențional, *(1) neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.* ***(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.***

24. La fel Colegiul reține că potrivit prevederilor art.445 alin.(2) Codul contravențional, legiuitorul a reglementat faptul că celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

25. Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile legale și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată *(Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).*

26. Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a

invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

27. Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Codul contravențional, or instanța face referire la faptul că de către agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a fost respectate prevederile art.443 Codul contravențional, omițând să motiveze dacă aceste încălcări afectează în mod esențial fondul cauzei în situația în care la materialele cauzei sunt anexate probe care demonstrează pe deplin vinovăția contravenientului în comiterea contravenției imputate.

28. Prin urmare, potrivit materialelor cauzei contravenționale, la dosar au fost anexate probele prin care agentul constatator și-a susținut învinuirea adusă contravenientului, însă instanța de judecată nu a acordat acestor probe nicio apreciere corespunzătoare. Astfel, la adoptarea soluției de încetare a procesului contravențional pe motivul nulității procesului-verbal de constatare a contravenției, instanța de fond nu a analizat acest proces-verbal în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză. Or, circumstanțele relevante ale faptei reținute au fost detaliate cu precizie și claritate în conținutul procesului-verbal, precum și în probele anexate, fiind de natură să susțină temeinicia acuzației formulate. Lipsa unei analize concrete și complete a acestora echivalează cu o omisiune esențială în motivarea hotărârii instanței.

29. Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator. Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

30. Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul

declarat de către agentul constatator a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-584/2022 din 15 iulie 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

31. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), art.474 Codul contravențional al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de agentul constatator împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-584/2022 din 15 iulie 2024, casează hotărîrea respectivă cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător Spoială Alexandru

judecător Chiroșca Igor

judecător Proca Mihail